

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae

Schnorrenberg, Anno

Coloniae, 1740

XXVII. Scienti & consentienti non sit injuria neque dolus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62040](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62040)

RESOLUTIO.

(A) **N**on sufficit bonum facere , nisi & bene fiat. *Arg. Cap. 1. de collus. detegend.*

(B) Omnia illa ad Episcopale spectant officium , quæ proinde simplex Sacerdos exercere non potest. *Cap. aqua. 9. de consecrat. Eccles.*

(C) *Marianus* tanquam solus arbiter redditus Beneficii , super quo litigabatur , dividere nequibat. *Cap. nisi essent. 21. de prabend.* ubi in Delegatos Sedis Apostolicæ factum erat Compromissum , qui partim judiciariâ , partim arbitrariâ potestate similem fecerant divisionem , quam tamen summus Pontifex hoc moderamine adhibito toleravit , ut non ipsum Beneficium , sed persona beneficiati pro pensione maneret onerata.

(D) Cessante Vicariatûs officio , cessat quoque Vicarii Jurisdictio , qui idem cum Principali tribunal habere dignoscitur.

(E) Si *Marianus* Apostolicum non

habebat Privilegium , vi cujus ad minus proprias valebat consecrare Ecclesias , eidem consecratio Ecclesiæ à Diœcesano committi non poterat. *Cir. cap. aqua.* in dedicatione Ecclesiæ ultra annum , & in Anniversario dedicationis ultra quadraginta dies ab alio , quàm à Papa , concessa indulgentiæ remissio excedere non debet. Pro præsentem tamen in consecratione Ecclesiæ indulgentia ad annum , uti & in Anniversario ad quadraginta dies valet per *Regulam jur. in 6. 37. utile non debet per inutile vitari.*

(F) Distinguendum est inter Familiam , de qua quidam cum religiosis in claustris habitantes eorum sunt commensales , & in hos Prælatus obtinet Jurisdictionem : Alii extra claustrum in Monasteriis versantur famulatio , & isti non Prælato , sed proprio subiciuntur Pastori , secundum declarationem Clement. X. in Bulla: *Superna Patrifamilias.*

REGULA XXVII.

Scienti & consentienti non fit injuria neque dolo.

Quæres primò. Quis hujus Regule sensus ?

R. Qui in aliquid scienter , nullâ vi , dolo vel metu inductus liberâ Ju-

ris sui efficaciter abdicativâ voluntate consentit , nec injuriam patitur , nec dolo circumvenitur. Ratio clara est : quia nunquam est injuria , nisi Jus per-

longe,

lonæ, quæ injuriatur, resistat, & injuriosam prohibeat actionem, quando autem quis libero voluntatis Consensu juri suo efficaciter renuntiat, Jus non resistit, ideoque nec injuria irrogatur.

Quæres *secundò*. Quæ hujus Regula limitatio?

12. Nisi quis ineffaciter consentiat: quia cum hominis voluntas non fit semper ita expedita, ut juri suo efficaciter renuntiare valeat, consentien-

ti ineffaciter fit injuria. Sic pupillus, minor, Filiusfamilias in certis casibus, quantumcunque consentire videantur, juri suo cedere non possunt. Item Clericus sui percussorem permittens, maritus Conjugis suæ adulterio annuens, Religiosus suo monasterio renuntians ineffaciter consentiunt. *Cap. Significasti. 4. de divortis. Cap. contingit. 36. de Sent. excom.*

C A S U S.

Nasutus Monasterium, in quo rigidiorē noverat esse disciplinam, ingressus, post professionem propter teneriorem Corporis complexionem sese excusat à disciplinæ observantia, & quod à cognato ad Monasterium sit inductus sub spe, ut professus ad Parochiam foret promovendus. (A) Extra horam prandii alimenta è mensa furtivè reservata sine scrupulo sumit, cum Superior sciat, vel scire possit, aut debeat, qui licet sæpius prohibuerit, hætenus tamen apud immortificatos nihil efficere potuit. (B) In recreationibus ex joco cum aliis religiosis pugnat, in pugna se invicem per-

tiunt, quandoque leviter, quandoque graviter, etiam cum notabilis læsionis periculo, sed quia hæc invicem de mutuo fiunt Consensu, ex præsentī Regula conscientia remorsum non patitur. (E) Quendam ex sociis suis, ut secum exiret, sub licentiæ prætextu induxit, qui inde gravem debuit subire pœnitentiam, ex hoc, quia socius in egressum consentit, ad satisfactionem se non teneri arbitratur. (D) Propter hæc Et similia Nasutus artiori Monasterio recluditur, qui lamentatur, quod innocens patiatur. Cui opponitur Regula: *Scienti & consentienti non fit injuria.* (E)

R E S O L U T I O.

(A) **N**on tenet excusatio, cum disciplina non ignoraret rigorem. *Arg. L. 1. ff. de act. emp. & vendit.* ubi emptor diminutionem pretii rei venditæ propter servitutem, quam emptor quidem sciebat, sed venditor

in emptione non manifestavit, petere prohibetur. Nec alterum relevat, cum talis dolus non tam ad circumventionem, quam ad fatuitatem ipsius Nasuti debeat retorqueri, Casus similis est in *Cap. cum dilectus, 6. de his qua vi metusve caus.* N 2 (B) à

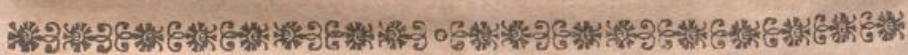
(B) A furto minimè est excusandus sub prætextu hujus *Regula*, nam 1mo in *Regula* compulsivè exprimitur: *Scienti & consentienti*. Superior autem quamvis sciat, non tamen consentit, sed expressè & positivè contradicit. 2do. *Regula* est intelligenda, si Superior consentire possit, in iis verò quæ Religionis *Regulæ* & constitutionibus repugnant, Superiorem consentire non posse per se notum est.

(C) Taliter ludentes, si casu mutilationis accideret in fortunium, à culpa & pœna Canonis, aut irregularitatis periculo non forent immunes: Solet enim contingere, ut, quod ab initio jocosum, in progressu & sine fiat serium. Deinde similes joci & ludi in *Regula* & Constitutionibus graviter sunt prohibiti, ideòque si ex infortunio sequeretur mutilatio, tanquam dantes operam rei illicitæ irregularitatem incurrerent. Exemplum immode-

sti lusûs, ex quo homicidium omnino per accidens secutum irregularitatem induxit, habemus in *Cap. continebatur. 8. de homicid.* nec ex *Regula* præsentis exculationis sumere possunt Argumentum, cum Clericus Canonis privilegio renuntiare nequeat; hinc si Clericus volens & consentiens percutiatur, excommunicatio nihilominus incurritur, etsi enim hujusmodi manûs injectio non violenta, injuriosa tamen Ordini Clericali, in cujus favorem Canon est promulgatus, esse videtur. *Cap. contingit. 36. de Sent. excom.*

(D) Socio, eum sub prætextu licentiæ, quam non habebat, ad egrediendum inducendo, injuriam fecit, pro qua eidem satisfacere tenetur.

(E) *Nasuto*, si juxta *Regulam* & Ordinis sui statuta, quæ scit, aut scire debet, puniatur, non fit injuria; unde nec pœnam declinare potest.

REGULA XXVIII.

Quæ à jure communi exorbitant, nequaquam ad consequentiam sunt trahenda.

Quæres. Quis hujus *Regulæ* sensus?

R. Dispositiones juri communi derogantes ad personas & Casus non expressos minimè sunt extendendæ. Ratio est: quia Jus commune, cum pro-

pter publicam conditum sit utilitatem, favorabile est, quapropter ei contraria velut odiosa ob similitudinem, paritatem, rationis identitatem in consequentiam ad personas casusque non expressos haud sunt trahenda,

Exem-